

VÍ DỤ 7

Bị thất tình với một cô nữ sinh trường Pháp, tôi đến sống với Vĩnh trên một căn gác đang xây cất dở dang phải tạm ngưng vì bất đồng ý kiến giữa thầu khoán và chủ nhà. Ngôi nhà này của một người bà con nên Vĩnh được đến ở trông coi.

Gặp tôi, Vĩnh hỏi sao lâu nay không đến chơi. Tôi kể cho Vĩnh nghe chuyện tình của mình. Vĩnh nói giá mà giữ Mạc đã không khổ. Tôi giả vờ không nghe và hỏi có gì ăn không. Vĩnh mở một hộp thịt và đưa cho tôi nửa ổ bánh mì. Tao sống như vậy, không muốn về nhà dùng cơm vì ngại lên xuống cái cầu thang dài và bấp bênh.

Không khí trên cao làm tôi dễ chịu. Ăn xong, tôi tránh dùng cafe để có giấc ngủ ngon. Vĩnh cười chế diễu tôi khi anh tự pha cafe và uống một mình. Mây sợ đêm ngủ trần trọc vì cô đó? Tôi nói cũng đúng, tôi muốn quên. Vĩnh nghiêm giọng an ủi, tình đầu có thất bại mới đẹp. Tôi bật cười nhìn nét mặt đột nhiên thay đổi của anh. Thật dễ dàng an ủi một người khác.

Tôi đến, Vĩnh châm thuốc ngồi một góc phòng kể cho tôi nghe những chuyện tình đã trải qua. Tất cả đều đẹp và thơ mộng dù có sự đổ vỡ chia xa. Chắc anh phải thêm thật nhiều mới khiến tôi có cảm nghĩ đó. Về khuya tôi thấp một ngọn nến nhỏ ngồi đọc một cuốn truyện Anh Ngữ loại giản lược. Từ ngoài hành lang, Vĩnh khẽ hát một đoạn nhạc. Tiếng hát làm tôi nhớ cô gái mình muốn quên. Cũng bài hát ấy tôi đã yêu cầu cô hát nhiều lần. Tôi thật sự mù tịt về âm nhạc nhưng vẫn thấy dễ thích những lời ca khiến mình nhớ đến một cái gì.

Ôi những ngày xưa ấy đã qua

Tôi nhìn thơ ấu ra đi

Như nhìn ai đó xa lạ

Một ngày một vắng mịt mờ...

Tiếng hát Vĩnh làm tôi cay mắt cũng như tiếng hát của cô gái. Cả hai đã giúp tôi nhớ lại chuyện ngày xưa đời rét. Những ngày di cư sống bằng cơm nắm muối vừng rồi lên đênh trên một con tàu "há mồm" vào đây. Tuổi thơ của tôi chẳng có gì đẹp nhưng sao vẫn thấy muốn giữ những hình ảnh nhạt nhòa đó. Vĩnh đổi giọng ngâm những vần thơ lục bát mới làm của anh. Tôi không chịu được ngâm thơ nên nói tránh tôi cần im lặng. Vĩnh nói vọng vào cũng được tao sợ ngồi một mình mà lại khóc.

Tiếng còi inh ỏi của những chiếc xe vận tải chạy vào lấy hàng ở thương cảng đối diện với ngôi nhà đã khiến tôi thức giấc. Tôi thấy mình đang nằm trên sàn nhà, lưng ê ẩm vì những mảnh gạch vụn và một cái chăn đắp đến tận cổ. Đêm qua tôi thức khuya đọc sách rồi ngủ quên chẳng vào mùng, cái chăn chắc Vĩnh đã đắp cho tôi vào lúc sáng khi anh thức dậy trước. Tôi nhìn quanh chẳng thấy ai. Vĩnh đã đi mua thức ăn cho bữa trưa. Chiếc đồng hồ đeo tay anh để tại trên bàn chỉ hơn mười giờ. Không ngờ bị thất tình tui đã ngủ ngon, thường mỗi đêm tôi nhắm mắt chập chờn và rất tỉnh ngủ.

Tôi nhận ra tiếng Hiệu đang ở thanh gác lên và cả Thức nữa, tiếng cười hi hi. Hai người chắc vừa được Vĩnh báo tin cho biết tôi ở đây. Hiệu bước vào nói sao khoẻ chưa, tao thấy mày xanh ghê. Tôi trả lời bông đùa tại ở đây thiếu nắng. Tôi đi pha cafe cho hai người và cho mình một ly sữa lớn. Hiệu kể những tác phẩm mới viết của anh. Thức nói về những người tình. Cái mau thay lòng đổi dạ của các cô gái đã khiến anh có ý định sống độc thân. Cuối cùng tôi vui vẻ đưa ý kiến con gái là người bạn tốt nhưng lại là người yêu xấu. Tất cả đều cười vì câu nói pha trò.

Đến chiều Vĩnh vẫn chưa về. Đã uống thêm ly sữa nữa mà bụng tôi vẫn còn còn cào. Để quên đói tôi lấy chiếc ống nhôm nhà binh đã cũ của Vĩnh ra nhìn khắp nơi. Một quang phổ hiện rõ trên mặt kính, nhà tôi cũng ở dãy này nhưng nhìn mãi không thấy, có lẽ nó nằm khuất đâu đó sau những cây bàng lá xanh mướt. Trên đường phố ít người qua lại, những chiếc xe hơi thỉnh thoảng chạy vụt qua. Mùa xuân ở đây trời mau tối và mọi người đều hối hả về nhà trước khi đèn đường bật sáng. Tôi đã di chuyển ống nhôm qua hướng khác. Trường trung học Pascal chiếm một khoảng đất rộng lớn ở phía này, trước cổng trường bằng gạch quét vôi trắng tôi đã đứng chờ cô nữ sinh mình ưa thích tan học về. Nàng đi xe Vélo với cô em nhỏ, nhiều lần tôi phải chạy hụt hơi theo chiếc xe đen xì đó để đưa cho nàng một lá thư. Bây giờ thì tôi không còn dịp để làm công việc mệt hơi tốn sức khoẻ đó nữa.

Lúc lâu tôi mới nhận ra Vĩnh đang đi về hướng căn gác nhà tôi đang đứng. Dáng anh nhỏ nhoi đi sát những gốc cây cao trông thật buồn cười. Tôi tiếp tục theo dõi Vĩnh cho đến khi anh khuất sau nhà để lên gác. Anh hỏi tôi ngay ở cửa, đói chưa. Đi bộ xa quá vì chẳng gặp thằng nào quen nhờ chở. Anh đưa tôi ổ bánh mì thịt rồi nói tiếp, tao vừa có chuyện bực mình, chắc phải dời thành phố này nay mai. Đừng nghĩ tao tìm cảm giác mới cho Thơ. Phải sống đã, nhàn rồi mới lo chuyện đó. Anh kể lý do phải đi rồi kết luận tao trốn dư luận. Những lời đàm tiếu đối với tao chẳng nghĩa lý gì nhưng còn những người liên hệ. Đôi lúc muốn dứt bỏ mọi ràng buộc để thành thời thì vẫn thấy thương những người còn thương mình, tao nghĩ đã không tạo được hạnh phúc cho ai cũng đừng phá hủy những gì tốt đẹp của họ.

Tôi im lặng nghe anh nói. Một người vừa được an ủi không thể an ủi lại kẻ đã an ủi mình. Có một sự thật chua chát giữa chúng tôi là không sao bày tỏ được

trộn vụn những gì mình nghĩ. Im lặng để hy vọng sẽ là một thứ ngôn ngữ dễ truyền đạt cảm thông, nhưng thật ra im lặng đã chỉ gây ra những ngộ nhận. Biết vậy nhưng tôi cũng không giải bày gì.

Vĩnh thế nào cũng rời tôi vào buổi sáng hôm sau nên đêm đến tôi cố kéo dài giấc ngủ cho qua thời gian đó để tránh đưa tiễn nhau. Chúng tôi vẫn thường tàn nhẫn trong những tình cảm vụn vặt như vậy.

Tôi nhắn người em gái lên thăm. Thấy tôi ăn uống cực khổ Hoa nói sao anh không về nhà. Tôi nói tôi thích không khí ở đây, em chịu khó mua giúp anh ít đồ hộp còn bánh mì anh có thể mua những người bán hàng rong. Hoa nói anh tự làm khổ anh vì chuyện không đâu. Hình như mọi người đều xem chuyện thất tình là nguyên nhân tôi sống tách rời, sự thật không phải vậy nhưng tôi vẫn dễ dãi trả lời người em "đoạn trường ai có qua cầu mới hay". Hoa nói không ai tệ bằng anh rồi chào tôi ra về.

Tôi tiếp tục sống một mình trên căn gác. Hàng ngày đọc sách xong tôi lấy ống nhòm nhìn khắp nơi. Những bài thơ Vĩnh viết trên vách bằng gạch bạc màu dần. Tôi không biết ngâm thơ nên thường đoán mò và đọc to cho đỡ buồn.

Nơi thành phố này sống những ngày đã đi xa

Người tình nhân lẻ loi suốt đời

Và cơn hạnh phúc cực kỳ bốc sáng

Rực rỡ những vết thương

Tôi bàng hoàng chẳng nhớ...

Một buổi tối nghe đu*o*.c tiếng hát từ chiếc xe sinh tố ở phía trước nhà vọng lên tôi nhận ra bài mình ưa thích và hát theo một cách gượng gạo. Bấy giờ mới thấy nhớ giọng ca của Vĩnh và của cô nữ sinh. Giọng hát của một người thân mới làm mình thích thú.

Hoa đem chiếc cassette như lời tôi nhờ Hiệu nhắn lại và trao cho tôi một lá thư. Tôi hỏi qua chuyện nhà. Hoa nói chẳng có gì lạ rồi mở máy nghe nhạc. Hoa hỏi có ai đến thăm anh không. Tôi nói để yên cho tôi ăn. Hoa cười nói anh háu ăn như vậy hèn chi cô ta không ưa là phải. Bữa ăn xong một cách chậm chạp, tôi đã chán món đồ hộp nhưng không muốn phiền người em mang đến những thức ăn đã nấu sẵn. Đun cho tôi ấm nước sôi rồi Hoa chào về. Tôi nói cầm theo cái máy đi. Hoa cần nhìn anh lạ thật, đòi đem đến cho được rồi lại bắt mang về. Tôi nói tôi tưởng mình thêm tiếng hát vì nó có ích, giờ tôi mới biết

minh thêm một người bạn. Hoa bĩu môi nói hay một cô. Tôi nói cũng vậy. Cô bé lắc đầu cầm máy đi xuống gác.

Tôi cầm lấy lá thư lên xem không thấy tên người gửi ngoài bì. Nhìn nét chữ đánh máy tôi nghĩ chắc một cái thư của ai gửi nhầm địa chỉ mình đây. Thật không ngờ là thư của Mạc. Một cô bạn ngoại quốc sinh sống và sống mười tám năm ở Việt Nam. Mạc về nước đã được ba năm. Đây là lần thứ hai cô gửi cho tôi thì phải. Lá thư đầu tôi đã vô tâm quên trả lời.

Mạc dạn lắm. Tên của cô là Marge và tôi vẫn gọi đùa là "Ông Mạc". Những ngày ở gần nhau chúng tôi thường đối xử với nhau như những người bạn trai.

Trong thư Mạc trách tôi đã không viết thư cho nàng và Mạc cho biết hiện đang sống ở một thành phố nhiều tuyết nên rất nhớ những ngày nắng nhiệt đới. Mạc vẫn sống một mình dù bà mẹ đã nhiều lần khuyên nhủ nàng thành hôn. Nàng viết Trịnh hiện giờ sống ra sao, lập gia đình chưa, cô ấy xinh chứ. Tôi cười thầm nghĩ đến tình cảnh của mình lúc này. Tuy không muốn thư từ với anh nhưng không thể làm ngơ với một người ở xa còn nhớ đến mình nên tôi đã viết thư trả lời Mạc. Sống một mình buồn lắm, nhất là con gái. Hãy cố chọn một ông chồng dù không ưng ý hoàn toàn cũng giúp cho đời sống đỡ tẻ nhạt. Về cuộc sống tôi vì không muốn ai an ủi mình nên tôi dấu diếm tôi đã đi làm, gầy và đen nhiều. Chưa lấy vợ nhưng không nhất định như Mạc là sống độc thân suốt đời.

Cuối thư tôi viết Mạc còn nhớ bài Thu Vàng của Cung Tiến mà chúng ta thường cùng hát trong những buổi tối đi dạo quanh khu vườn nhiều bóng cây của nhà Mạc không. Riêng tôi, tôi đã quên những bản nhạc Pháp do Mạc dạy vì lâu ngày chẳng biết hát với ai. Ngoài bì thư tôi để tên người nhận là "Ông Mạc" chắc sẽ làm người phát thư bên ấy ngạc nhiên không ít.

Căn gác sẽ có người đến nhận vào ngày mai để tiếp tục xây cất. Tôi thu xếp đồ dùng thuê xe xích lô về nhà. Mọi người không phiền trách tôi về những ngày sống riêng, trừ ba tôi như không bằng lòng. Ông nói lớn rồi hãy tìm lấy một việc làm chẳng lẽ sống nhờ gia đình. Tôi đỏ mặt vì không ngờ cuộc sống mình lại hại cho người khác., tôi cố gắng lắm mới nói được vâng, con sẽ tìm việc làm ngày mai.

Đang ngủ ở phòng ngoài tôi bị đánh thức dậy vì những tiếng cười. Một người lạ đến. Mẹ tôi nói chú mày ở Sài Gòn mới ra đây. Tôi không biết có phải chú mình không nhưng cũng vội gật đầu chào. Ông nói cháu còn nhớ chú không, ngày ở Công Hậu mới có chín mười tuổi đầu bây giờ đã lớn từng ấy. Tôi chưa kịp trả lời, mẹ tôi đã nói thằng này có nhớ đến ai ngoài nó. Khi ông bận trả lời một câu hỏi của ba tôi, tôi vội lần xuống nhà rửa mặt. Tôi gọi Hoa lấy dùm

lá thư để trong tủ sách trên nhà, tôi ngại lên tiếp chuyện với một người mình không nhớ rõ.

Trời đột ngột trở gió mấy ngày nay. Tháng Giêng ở Đà Nẵng còn có những ngày thật rét. Ngoài phố mọi người đều mặc áo ấm, tôi vô ý chỉ mặc độc một chiếc áo sơ mi khi ra đường giờ mới cảm thấy lạnh. Nhà bưu điện nằm ở bờ sông. Gửi thư cho Mạc xong tôi phải cố gắng lắm mới giữ mình khỏi run khi ra về vì những cơn gió thổi thốc từ mặt sông lên mang theo đầy hơi nước.

Nhớ hôm Mạc đi trời cũng rét. Mạc đến phi trường một mình, người mẹ đã vào Sài Gòn trước để cùng chồng bà làm việc trong ấy chuẩn bị giấy tờ xuất ngoại. Mạc nói với tôi nếu có ai thích Mạc, Mạc sẽ xin ba má ở lại Việt Nam ngay.

Tôi biết Mạc muốn ám chỉ người nào trong tiếng "ai" đó nên lúng túng nói quanh, Mạc về bên ấy thích lắm phải không? Tôi luôn luôn xem Mạc như là một người bạn. Những cô gái mà tôi mến, tôi đều giữ bằng cách này. Tôi nhớ mình đã đưa mắt nhìn chăm chú chiếc áo ấm màu xanh lá cây (màu len tôi đã chọn cho Mạc) rồi dừng lại ở cái cổ trắng cao ba ngón của nàng. Tôi tránh nhìn lâu khuôn mặt Mạc bởi tôi biết mình sẽ vay mượn vẻ đẹp của nàng để làm chất liệu cho những bức tranh vẽ chân dung và như thế tôi sẽ làm nàng xấu đi vì những nét vẽ nghịch ngoạc của tôi. Vẫn còn nhớ câu nói cuối cùng của nàng, Mạc sẽ cố thích nơi mình sắp sống. Và tôi đã trả lời, tôi cũng phải cố thích nơi tôi ở lại.

Gió thổi mạnh thêm, giạt nghiêng những chòm cây trên bờ sông vắng và cơn mưa phùn đầu năm bị gió thổi tung bay lả tả như đám bụi mù. Cổ nghiêng chặt hàm răng xua đuôi giá rét, tôi mừng tượng ra Mạc một cách khó khăn. Tiếc xưa sao không nhìn lâu khuôn mặt nàng để bây giờ chỉ còn nhớ loáng thoáng chiếc áo len xanh và cái cổ trắng cao.

Chiếc áo len xanh. Chiếc áo len xanh có còn không Mạc?